

Ministerstvo financií
Slovenskej republiky

Nadácia
F. A. Hayeka

Projekt pilotnej implementácie programového rozpočtovania
(s dôrazom na využitie strategického plánovania)
pre zvýšenie efektívnosti vynakladania verejných zdrojov
a účinnosti dosahovania cieľov na úrovni samosprávy

Záverečná správa

Žilinský samosprávny kraj

Obsah

Úvodná informácia	3
Realizované výstupy počas projektu	4
Odporúčania	6

Úvodná informácia

Záverečná správa sa realizuje ako posledný z výstupov projektu Ministerstva financií SR s názvom *Projekt pilotnej implementácie programového rozpočtovania (s dôrazom na využitie strategického plánovania) pre zvýšenie efektívnosti vynakladania verejných zdrojov a účinnosti dosahovania cieľov na úrovni samosprávy* (ďalej len „projekt“).

Cieľom projektu bolo prostredníctvom programových štruktúr formulovaných v pilotných subjektoch úspešne implementovať programové rozpočtovanie v miestnej a regionálnej územnej samospráve pre návrhy rozpočtov na roky 2009 – 2011. Výber pilotných subjektov samospráv podliehal kritériu rôznej veľkosti zapojených subjektov a kritériu geografickej polohy v rámci územia SR tak, aby boli výstupy projektu dostupné pre ďalšie subjekty miestnej a regionálnej územnej samosprávy. Počet pilotných subjektov zapojených do projektu predstavuje spolu 30 subjektov samosprávy, pričom ich rozloženie je opísané v nasledujúcej tabuľke:

Subjekt samosprávy	Počet
VÚC	3
Krajské mesto	3
Okresné mesto	13
Obec	11
Spolu	30

Jedným z VÚC, ktoré sa zapojili do projektu, je aj **Žilinský samosprávny kraj**.

Cieľom Záverečnej správy je prezentovať:

- informácie o **pokroku** v porovnaní s údajmi obsiahnutými vo vstupnej správe;
- informácie o jednotlivých **realizovaných výstupoch** počas trvania projektu na každom jednom pilotnom subjekte územnej samosprávy;
- odporúčania** pre individuálne subjekty územnej samosprávy z hľadiska ďalšej implementácie programového rozpočtovania.

Realizované výstupy počas projektu

Prvým krokom v rámci projektu Ministerstva financií SR s názvom *Projekt pilotnej implementácie programového rozpočtovania (s dôrazom na využitie strategického plánovania) pre zvýšenie efektívnosti vynakladania verejných zdrojov a účinnosti dosahovania cieľov na úrovni samosprávy* (ďalej len „projekt“) bolo **vypracovanie Vstupnej správy**, cieľom ktorej bolo preskúmanie rozpočtového procesu Žilinského samosprávneho kraja z hľadiska:

- a) príjmov a výdavkov rozpočtu v časovom rade;
- b) existencie regulačného rámca;
- c) existencie strategického rozmeru v rozpočtovom procese a jeho uplatňovania;
- d) procesu prípravy rozpočtu, realizácie rozpočtu, jeho úprav, monitorovania a hodnotenia;
- e) existencie organizačnej štruktúry úradu vo vzťahu k tvorbe programovej štruktúry a definovaniu zodpovednosti;
- f) úloh jednotlivých subjektov v rámci územnej samosprávy (odborníci, rozpočtové a príspevkové organizácie, zastupiteľstvo a pod.) na rozpočtovom procese.

Vstupná správa sa stala podkladom pre individuálny prístup v rámci implementácie projektu, zostavenie a spracovanie **školiacich materiálov**, ktoré aplikovali metodiku Ministerstva financií SR na podmienky ŽSK a vytvorili základ pre školenia a workshopy na samospráve.

Pre ŽSK boli vypracované **4 typy školiacich materiálov**:

- ❖ Metodika tvorby strategického plánu
- ❖ Prezentácie popisujúce postupy a procesy pri tvorbe programovej štruktúry
- ❖ Vzorové príklady tvorby základných prvkov programového rozpočtovania
- ❖ Vzorové príklady programových štruktúr

Školiace materiály vychádzali z oficiálnych dokumentov Ministerstva financií SR, ktoré definujú regulačný a metodologický rámec pre programové rozpočtovanie na úrovni územnej samosprávy. Po schválení školiacich materiálov Ministerstvom financií SR, boli tieto doručené v tlačenej a elektronickej podobe na úrad ŽSK (pre potreby zamestnancov odborných útvarov, ako aj volených zástupcov ŽSK).

Ďalším krokom projektu boli **školenia a workshopy**. Za účasti pracovníkov Ministerstva financií bol usporiadaný **vstupný workshop** pre pracovníkov ŽSK, poslancov ŽSK, s možnosťou prístupu pre širokú verejnosť kraja. Zamestnanci ŽSK prejavili zodpovedný prístup a za aktívnej a profesionálnej pomoci Ing. Ulahera sa podarilo vypracovať **programový rozpočet na rok 2008**, vytvorenie ktorého pozostávalo z nasledujúcich základných krokov:

- a) Vytvorenie programovej štruktúry
- b) Formulovanie zámerov
- c) Formulovanie cieľov
- d) Vytvorenie merateľných ukazovateľov
- e) Alokácia výdavkov rozpočtu roka 2008 do programovej štruktúry

Využitím všetkých získaných teoretických, ale aj praktických znalostí pri zostavovaní programového rozpočtu ŽSK na rok 2008, bol za stálej **konzultačnej činnosti** vypracovaný **pilotný programový rozpočet na roky 2009 – 2011**. Súčasťou konzultácií bola aj téma štandardizácie rozpočtového procesu v podmienkach ŽSK, ktorých výsledkom je pripravovaná regulácia rozpočtového procesu.

Výstup	Realizovaný		
	Áno	Nie	Čiastočne
Vstupná správa pre Žilinský VÚC	X		
Školiace materiály pre Žilinský VÚC	X		
Školenia a workshopy pre Žilinský VÚC	X		
Školenia a workshopy pre iné subjekty		X	
Programový rozpočet na rok 2008 pre Žilinský VÚC	X		
Pilotný programový rozpočet 2009-2011 pre Žilinský VÚC	X		
Konzultácie pre Žilinský VÚC	X		

Odporúčania

Predstavitelia Žilinského samosprávneho kraja privítali možnosť zúčastniť sa Projektu pilotnej implementácie programového rozpočtovania. Napriek zvýšenej časovej, ako aj odbornej náročnosti pri zostavovaní rozpočtu, všetci zamestnanci úradu sa stotožnili s metodikou Ministerstva financií ako aj so skutočnosťou, že programové rozpočtovanie sa stáva manažérskym nástrojom, ktorý podporuje zodpovednosť, efektívnosť a účinnosť verejnej správy. Môžeme konštatovať, že realizácia projektu v Žilinskom samosprávnom kraji prebehla úspešne a v súlade s metodikou MF SR. Zámery a ciele programového rozpočtu VÚC naplňajú existujúce strategické dokumenty samosprávy a sú naformulované v súlade s metodikou.

Pri práci s programovým rozpočtom VÚC v budúcnosti je potrebné dodržiavať nasledovné odporúčania:

- Pri zmenách programovej štruktúry je dôležité dodržiavať metodiku MF SR a skúmať, či formulované štruktúry vplyvajú na dosahovanie cieľov a zámerov a súčasne, či formulované ciele pomáhajú plniť zámery a poslanie samosprávy.
- V rámci rozpočtového procesu zabezpečovať trvalú odbornú pomoc Odborom financií, resp. Oddelením rozpočtu a cien.
- Vypracovať prezentáciu programového rozpočtu, ktorý nebude obsahovať program Administratíva.
- Vo väčšej miere využívať výsledkovo orientované ciele, ktoré vyplývajú zo strategických a koncepcných dokumentov.
- Veľký dôraz klásť na monitorovanie a hodnotenie plnenia programového rozpočtu.

Pre rozpočtový proces v Žilinskom VÚC bude veľkým prínosom schválenie pripravovanej regulácie rozpočtového procesu. Odbor financií pripravil smernicu definujúcu subjekty rozpočtového procesu, ich úlohy, všeobecné termíny a zodpovednosť za ich plnenie. Súčasťou smernice budú aj štandardizované formuláre pre rozpočtový proces. Odbor financií v súčinnosti s hlavným kontrolórom ŽSK pripravujú aj dokument definujúci základné postupy a kompetencie pre monitorovanie a hodnotenie rozpočtu. Odbor financií, ako aj hlavný kontrolór ŽSK by pri praktickom vykonávaní prvého monitorovania a hodnotenia programového rozpočtu uvítali usmernenie Ministerstva financií SR, prípadne odbornú asistenciu. Nakoľko hodnotiaci správa je súčasťou záverečného účtu, hlavný kontrolór ŽSK by privítal usmernenie aj pre prvé zapracovanie tejto správy do záverečného účtu. Záverom môžeme konštatovať, že zamestnanci Žilinského samosprávneho kraja si osvojili metodiku programového rozpočtovania a prijali zodpovednosť za plnenie stanovených cieľov.